

VERSLAG WERKGROEP ZONNEPARK NOORDBROEK

Onderwerp	:	Werkgroep zonnepark Noordbroek – nummer 1
Datum	:	4 februari 2021 om 19.30 uur
Locatie	:	Online vergadering
Aanwezig	:	2 inwoners van Noordbroek, 3 bestuursleden van BreNeCo, bestuurslid DAR, projectleider van NMF Groningen, Roelof Lanting (bestuurslid (Duurzaam Menterwolde), Harm Loer (bestuurslid Duurzaam Menterwolde), Peter de Wekker (bestuurslid Duurzaam Menterwolde), Michiel Mulder (projectleider Bronnen VanOns), Henk Schoonvelde (projectleider Pure Energie) en Maureen Bekke (omgevingsmanager Pure Energie).
Afwezig	:	1 inwoner van Noordbroek

Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de eerste vergadering
van de werkgroep voor zonnepark Noordbroek.

Agenda:

1. Kennismaking: wie is wie?
2. Korte omschrijving van het project en de locatie
3. Stand van zaken: wat hebben we tot nu toe gedaan & beleid gemeente Midden-Groningen
4. Werkwijze en procesafspraken
5. Verkenning landschappelijke inpassing en ecologisch versterking
6. Vervolg
7. Rondvraag
8. Afsluiting

1. Kennismaking: wie is wie?

- De bijeenkomst wordt geleid door de Maureen Bekke, omgevingsmanager zonnepark Noordbroek. Zij vraagt alle deelnemers om zich voor te stellen en aan te geven met welke reden zij aan tafel zitten.
- Eén inwoner heeft zich wel opgegeven voor de werkgroep, maar door omstandigheden afgemeld voor deze bijeenkomst.
- Vanuit het project zitten Roelof Lanting (bestuurslid (Duurzaam Menterwolde), Harm Loer (bestuurslid Duurzaam Menterwolde), Peter de Wekker (bestuurslid Duurzaam Menterwolde), Michiel Mulder (projectleider Bronnen VanOns), Henk Schoonvelde (projectleider Pure Energie) en Maureen Bekke (omgevingsmanager Pure Energie) aan tafel.
- De gespreksleider geeft aan dat er op dit moment ook gesprekken plaatsvinden tussen de besturen van Duurzaam Menterwolde en BreNeCo over een mogelijke samenwerking op het gebied van lokaal eigenaarschap bij dit project. In een vervolgbijeenkomst wordt verder ingegaan op het onderwerp lokaal eigenaarschap.

2. Korte omschrijving van het project en de locatie

- De gespreksleider geeft aan de hand van een presentatie een korte omschrijving van het zonnepark Noordbroek. Daarbij wordt stilgestaan bij beweegredenen van familie Ten Have om een zonnepark te ontwikkelen op hun grond en de exacte locatie, de grootte en de opbrengst van het beoogde zonnepark.
- De locatie bevindt zich aan de oostzijde van de N33, aan de zuidzijde van de Pastorieweg. Aan de hand van een aantal artist impressions wordt een beeld gegeven. Er ontstaat discussie of de impressie vanuit het Hamrik klopt. De gespreksleider besluit dat vanuit de projectorganisatie even goed naar deze impressie wordt gekeken.
- Een van de leden van de werkgroep geeft aan dat een zonnepark aan de zuidzijde van de Pastorieweg voor hem acceptabel is. Hij woont in de directe omgeving en vindt een zonnepark ten noorden van de Pastorieweg niet acceptabel, ook al is bekend dat de zoekzone parallel loopt aan de N33. Hij heeft dit ook kenbaar gemaakt bij de verantwoordelijke ambtenaar bij de gemeente Midden-Groningen.
- Een van de leden van de werkgroep vraagt zich ook af in hoeverre de locatie van het zonnepark binnen de zoekzone van de gemeente Midden-Groningen valt. De gespreksleider geeft aan dat het zonnepark voor een deel binnen de

zoekzone en voor een deel buiten de zoekzone valt. Hoe de gemeente hier uiteindelijk mee wil omgaan, is onduidelijk. Onder stand van zaken wordt dieper ingegaan op dit punt.

- Een van de leden van de werkgroep vraagt in hoeverre het zonnepark van tijdelijke aard is en wat daarna met de grond gebeurt. Indien de gemeente een omgevingsvergunning afgeeft voor de ontwikkeling, bouw en beheer van zonnepark is dat voor een periode van maximaal 25 jaar. Daarna krijgt het gebied haar oude bestemming (agrarisch) weer terug. Dit is ook een wens van de grondeigenaren in verband met de voortzetting van het boerenbedrijf.

3. Stand van zaken: wat hebben we tot nu toe gedaan & beleid gemeente Midden-Groningen

- De gespreksleider geeft aan de hand van een tijdslijn aan welke stappen er vanaf augustus 2019 zijn gezet. Zo is onder andere in december 2019 een eerste informatiebijeenkomst georganiseerd voor inwoners van Noordbroek en andere belangstellenden (circa 50 mensen aanwezig). De algemene indruk van de avond was goed en men was in het algemeen positief over het idee. Het proces voor het opstellen van het zonneparkenbeleid door het gemeentebestuur liep parallel met de eerste stappen met de omgeving.
- Familie Ten Have en Pure Energie hebben beiden een zienswijze ingediend ter aanvulling op het zonneparkenbeleid. Centraal punt was de vaststelling van het zoekgebied, waarbij gevraagd is om ruimte te geven voor het zonnepark Noordbroek, dan wel duidelijk aan het geven hoe het zoekgebied wordt afgebakend. Daarnaast is aandacht gevraagd voor het feit dat de gemeente de zoekzone tegen de N33 heeft geplaatst, terwijl zij tegelijkertijd ook de doorkijkbaarheid van het landschap wil waarborgen. Wanneer een zonnepark iets verder van de N33 wordt geplaatst, kan men beter over het zonnepark heen kijken en wordt de doorkijkbaarheid van het landschap beter gewaarborgd. De zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van het beleid.
- Op 28 november 2019 heeft de gemeenteraad van Midden-Groningen het beleid zonneparken vastgesteld. Het beleid is bedoeld als ruimtelijk toetsingskader voor het beoordelen van aanvragen voor zonneparken. In het beleid staat o.a. dat grootschalige zonneparken (> 5 ha) in een beperkt deel van de gemeente onder voorwaarden worden toegestaan. Hiervoor zijn kansrijke zoekgebieden aangewezen, onder andere langs de N33. Daarnaast zijn draagvlak en (financiële) participatie belangrijke voorwaarden bij het verlenen van medewerking aan initiatieven. Het zonnepark Noordbroek sluit in de optiek van de initiatiefnemers aan bij het gemeentelijke beleid, alleen blijft er onduidelijkheid over hoe de gemeente omgaat met de afbakening van het zoekgebied. In het beleid zijn hierover geen harde uitgangspunten opgenomen, terwijl de verantwoordelijk wethouder van mening is dat er wel degelijk een harde lijn is aangegeven. Een zonnepark buiten deze zone is voor hem niet aan de orde, tenzij de gemeenteraad anders besluit. Ook heeft de wethouder geopperd om gronden te ruilen, zodat familie Ten Have gronden kan gebruiken die in z'n geheel binnen de zoekzone vallen. De grondeigenaar heeft dit idee afgewezen met het oog op het toekomstige gebruik van de grond in het boerenbedrijf.
- Roelof Lanting geeft aan dat een vertegenwoordiging van de projectgroep eind 2020 in gesprek is gegaan met alle gemeenteraadfracties (m.u.v. VVD – verzoek voor een gesprek afgewezen – en Leefbaar Midden-Groningen – niet gereageerd op het verzoek) om hen te informeren over het zonnepark en de stand van zaken. Ook is gesproken over de aansluiting van het zonnepark bij het bestaande beleid en de definitie van de zoekzone. De fracties reageerden met sympathie, zijn benieuwd naar de verdere uitwerking en hebben een aantal suggesties gedaan. Daarnaast hebben zij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor een zorgvuldig omgevingsproces. Wij hebben aan de fracties gemeld dat wij dit voorjaar met een verzoek aan de gemeenteraad komen i.v.m. het punt van de zoekzone.
- De leden van de werkgroep begrijpen dat het proces zorgvuldig moet worden aangepakt en geven aan dat de werkgroep een mooi platform is om eventuele vervolgstappen voor te bereiden.
- Een van de leden van de werkgroep vraagt zich af of in het beleid rekening is gehouden met de verbreding van de N33. Zover nu bekend, is geen rekening gehouden met de verbreding van de N33 en de aangegeven zoekzone.
- Een van de leden sluit zich aan bij de opmerking dat de doorkijkbaarheid van het landschap beter wordt gewaarborgd als de zoekzone iets verder van de N33 wordt geplaatst, zodat men over het zonnepark heen kan kijken. Dit is ook een belangrijk aandachtspunt bij de landschappelijke inpassing.
- Er wordt aangegeven dat bij de verbreding van de N33 ook is gesproken over de mogelijkheid voor een parallelweg ter hoogte van de Pastorieweg. In het dorp is sprake van overlast door relatief veel landbouwverkeer dat gebruik maakt van de Hoofdstraat in Noordbroek. De aanleg van een parallelweg kan een oplossing zijn voor dit probleem, maar door

uitstel van de verbreding van de N33 lijkt deze koppelkans niet mogelijk. Gevraagd wordt of de aanleg van het zonnepark koppelkansen biedt.

- Harm Loer geeft aan dat hij als inwoner van Noordbroek bekend is met de overlast. Ondanks dat hij het een sympathiek idee vindt om te kijken of bijvoorbeeld het omgevingsfonds van het zonnepark kan bijdragen aan de realisatie van de parallelweg, vindt hij wel dat duidelijk moet zijn dat de aanleg van een parallelweg buiten de projectscope van het zonnepark valt. In het zonneparkenbeleid staan de kaders voor de realisatie van een zonnepark. De projectgroep is wel bereid om te kijken of er koppelkansen zijn. Belangrijk aandachtspunt is dat de initiatiefnemers (en grondeigenaar) geen eigenaar zijn van eventuele, benodigde gronden om een parallelweg te realiseren.

4. Werkwijze en procesafspraken

- De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat de omgeving goed geïnformeerd en betrokken is bij de verdere planvorming. De gespreksleider dankt de aanwezigen nogmaals voor hun deelname aan de werkgroep.
- De gespreksleider geeft aan dat het belangrijk is dat iedereen zijn of haar mening kan geven in de werkgroep. Zo komen inhoudelijke discussies op tafel komen, waarbij in alle redelijkheid overlegd wordt of het plan (deels) kan worden aangepast aan wensen vanuit de omgeving.
- De bedoeling is om op basis van een onderwerpen een aantal bijeenkomsten voor de werkgroep te organiseren. Hoe vaak en wanneer dit plaatsvindt bepaalt de werkgroep in gezamenlijkheid. Afgesproken wordt om één keer in de drie weken te vergaderen.
- De volgende onderwerpen worden besproken in de werkgroep: Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (incl. benodigde onderzoeken), mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap en het omgevingsfonds, de uitvoering werkzaamheden (en impact op de omgeving) en beheer van het zonnepark.
- De gespreksleider geeft aan dat het belangrijk is dat niet alleen de werkgroep op de hoogte is van het ontwikkelingsproces, maar ook omwonenden en andere inwoners van Noordbroek. Er worden diverse communicatiemiddelen ingezet, waaronder de projectwebsite en (digitale) nieuwsbrieven. Ook wordt gedacht aan een informatiebijeenkomst (al dan niet digitaal). Mochten de leden een ander idee hebben voor de communicatie richting de omgeving, dan wordt dit zeer op prijs gesteld.

5. Verkenning landschappelijke inpassing en ecologisch versterking

- De initiatiefnemers sluiten met hun werkwijze aan bij de Gedragscode Zon op Land van brancheorganisatie Holland Solar. Hierin is vastgelegd dat een zonnepark moet bijdragen aan het landschap en de ecologische waarden in het gebied. In de praktijk betekent dit dat minimaal 25% van zonnepark onbedekt blijft en (zoveel mogelijk) wordt ingevuld met natuurwaarden. Daarnaast wordt vanuit het gemeentelijk beleid een aantal voorwaarden gesteld aan de landschappelijke inpassing van een zonnepark, die moeten worden meegenomen bij het ontwerp.
- Harm Loer vult aan dat de grondeigenaren, waarbij hij Geuko Ten Have in bijzonder noemde, in hun bedrijf ook veel aandacht besteden aan agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Daarbij werken zij o.a. samen met diverse organisaties, waaronder de werkgroep Grauwe Kiekendief.
- Een van de werkgroepleden voegt daar aan toe dat er in Groningen diverse organisaties zijn die inhoudelijk kunnen meedenken over de landschappelijke inpassing en ecologische versterkingskansen. Denk hierbij aan het Agrarisch collectief Midden Groningen, de Agrarische Natuurvereniging Oost-Groningen, de werkgroep Natuur en Landschap Duurswold, de werkgroep Grauwe Kiekendief en het kenniscentrum voor akkervogels.
- Ook zou contact kunnen worden gelegd met een akkervogelkundige bij de Rijksuniversiteit Groningen, die ook aangesloten is bij de werkgroep Grauwe Kiekendief, die bekend is met de gronden van familie Ten Have en monitoringsonderzoeken coördineert bij grote zonneparken.
- De leden van de werkgroep willen ook graag over het onderwerp landschappelijke inpassing en ecologische versterking meedenken.
- De leden van de werkgroep zijn eens over het uitgangspunt dat het zonnepark zo goed mogelijk moet worden ingepast in de omgeving, waarbij de doorkijkbaarheid/ openheid van het landschap niet uit het oog wordt verloren. Daarbij wordt ook aandacht gevraagd voor het zicht op het zonnepark vanuit de noordzijde (Pastorieweg) en noordoostzijde (Pastorieweg/Hamrik).

- Er wordt afgesproken dat de initiatiefnemers contact opnemen met de genoemde natuurorganisaties, dan wel vergelijkbare organisaties om te kijken of zij kunnen meedenken met de verdere invulling van het park.
- Er wordt afgesproken dat er contact wordt opgenomen met de akkervogelkundige van de RUG.
- Ecologisch adviesbureau Eelerwoude is, in opdracht van de initiatiefnemers, bezig om een verkenning uit te voeren op het gebied van landschappelijke inpassing en ecologische versterking. Op basis daarvan wordt een uitgangspuntennotitie gemaakt, waarmee we een basis hebben om dit thema verder in de werkgroep te bespreken.

6. Vervolg

Er wordt afgesproken dat de werkgroep elke drie weken vergadert op donderdagavond. In verband met de coronamaatregelen vinden de bijeenkomsten voorlopig digitaal plaats. De eerstvolgende vergadering vindt plaats op **donderdag 25 februari 2021 om 19.30 uur**. Centraal thema is lokaal eigenaarschap & omgevingsfonds.

7. Rondvraag

- De gespreksleider benadrukt dat inwoners en andere belangstellenden nog steeds welkom zijn om deel te nemen aan deze projectgroep. Mochten de leden van de werkgroep mensen spreken of kennen die willen deelnemen, dan kunnen zij dat doorgeven aan de gespreksleider.

8. Afsluiting

De vergadering wordt om 20.45 uur afgesloten.